SPØKELSESBYEN

SPØKELSESBYEN

ANDRE BOK OM

MISS PEREGRINES

MERKVERDIGE BARN

AV RANSOM RIGGS

OVERSATT AV TORLEIF SJØGREN-ERICHSEN, MNO

Vigmostad Bjørke

TIL TAHEREH

Og se, det kom en båt mot oss på vannet
en gammel mann med håret hvitt av elde,
som skrek: «Ve dere, ondskapsfulle sjeler!

Håp aldri mer å skue opp mot himmelen.
Jeg fører dere til den andre bredden,
til evig mørke og til ild og kulde.

Og du som står der med en sjel som lever,
Gå bort fra disse andre som er døde.»
Da så han at jeg ikke trakk meg unna …

Dantes *Inferno*, sang 3

DE MERKVERDIGE

JACOB PORTMAN
Vår helt, som kan se og fornemme hulånder

EMMA BLOOM
En jente som kan lage ild med hendene, og som tidligere hadde et forhold til Jacobs bestefar

ABRAHAM PORTMAN (DØD)
Jacobs farfar, drept av en hulånd

BRONWYN BRUNTLEY
En uvanlig sterk jente

DE MERKVERDIGE

MILLARD NULLINGS
En usynlig gutt, ekspert på alt merkverdig

OLIVE ABROHOLOS ELEPHANTA
En jente som er lettere enn luft

HORACE SOMNUSSON
En gutt som rammes av visjoner og drømmer om fremtiden

ENOCH O'CONNOR
En gutt som kan gjenopplive døde for korte perioder

DE MERKVERDIGE

HUGH APISTON
En gutt som styrer og beskytter de mange biene som bor i magen hans

CLAIRE DENSMORE
En jente med en ekstra munn i bakhodet; den yngste av Miss Peregrines merkverdige barn

FIONA FRAUENFELD
En stille jente med et uvanlig talent til å få blomster til å vokse

ALMA LEFAY PEREGRINE
Ymbryne, hamløper og tidsmanipulator; bestyrerinne for Cairnholms tidssløyfe; fanget i fugleskikkelse

DE MERKVERDIGE

ESMERALDA AVOCET
En ymbryne hvis sløyfe ble angrepet av de fordervede; kidnappet av vetter

IKKEMERKVERDIGE

FRANKLIN PORTMAN
Jacobs far; hobbyornitolog og forfatterspire

MARYANN PORTMAN
Jacobs mor; arving til Floridas nest største apotekkjede

RICKY PICKERING
Jacobs eneste normale venn

DOKTOR GOLAN (DØD)
En vette som utga seg for å være psykiater for å lure Jacob og familien hans; senere drept av Jacob

RALPH WALDO EMERSON (DØD)
Essayist, foreleser, dikter

DEL EN

KAPITTEL EN

Vi rodde ut gjennom havnen, forbi duvende båter som gråt rust fra sømmene, forbi høytidelige grupper med tause sjøfugler på rester av sunkne brygger dekket av skjell, forbi fiskere som senket garnene og stirret da vi gled forbi, usikre på om vi var virkelige eller innbilte; en prosesjon av roende spøkelser, eller blivende spøkelser. Vi var ti barn og en fugl i tre små og ustø båter, som rodde taust og støtt rett ut mot havet, mens den eneste trygge havnen i mils omkrets raskt forsvant bak oss, som et magisk klippelandskap i det blågylne morgenlyset. Målet vårt, det walisiske fastlandets ujevne kyst, lå foran oss et sted, men var bare så vidt synlig som en uklar blekkflekk langs horisonten.

Vi rodde forbi det gamle fyret, som nå raget fredelig opp av vannet i det fjerne, til tross for at det så sent som i går natt hadde vært skueplass for stor dramatikk. Det var da vi nesten hadde druknet, samtidig som bomber eksploderte rundt oss og vi var nær ved å bli revet i filler av kuler. Det var der jeg hadde tatt opp en pistol og trykket på avtrekkeren og drept en mann, noe jeg fortsatt ikke kunne fatte. Det var der vi hadde mistet Miss Peregrine og tatt henne tilbake igjen – rett ut av stålkjeften til en ubåt – selv om den Miss Peregrine som vi fikk tilbake, var skadd, og hadde behov for en type hjelp vi ikke var i stand til å gi henne. Nå satt hun

vaglet akter i båten mens hun så fristedet hun hadde skapt, forsvinne lenger og lenger bort for hvert åretak.

Til slutt rodde vi forbi bølgebryteren og ut på det åpne havets vidstrakte, blanke flate, og den blikkstille overflaten i havnen ble byttet ut med små bølger som skvulpet mot båtsidene. Jeg hørte et fly seile gjennom skyene høyt over oss, og lot årene hvile mens jeg strakte hals og stirret oppover, fanget av en visjon om hvordan den lille armadaen vår måtte se ut fra en sånn høyde: denne verdenen jeg hadde valgt, og alt jeg hadde i den, og alle våre dyrebare, merkverdige liv, samlet i tre trefliser som drev over havets store, åpne øye.

Nåde.

* * *

Båtene våre gled lett gjennom bølgene, tre i bredden, båret mot kysten av en vennlig strøm. Vi rodde på skift og byttet på ved årene for å holde utmattelsen på avstand, men jeg kjente meg så sterk at jeg holdt det gående i nesten en time. Jeg fortapte meg i åretakenes rytme, i de lange ellipsene som armene mine tegnet i luften, som om jeg prøvde å dra til meg noe som nektet å komme nærmere. Hugh bemannet årene rett overfor meg, og bak ham, i baugen, satt Emma med øynene skjult under bremmen på en solhatt, og med hodet bøyd over et kart som lå brettet ut over knærne. Med jevne mellomrom kikket hun opp fra kartet for å studere horisonten, og bare synet av ansiktet hennes i solskinnet ga meg krefter som jeg ikke visste at jeg hadde.

Det føltes som om jeg kunne ro for alltid – helt til Horace

ropte fra en av de andre båtene og spurte hvor mye hav som lå mellom oss og fastlandet. Emma myste tilbake mot øya og deretter ned på kartet, målte med sprikende fingrer og sa, litt nølende: «Sju kilometer?» Men da mumlet Millard, som også satt i båten vår, noe i øret hennes. Hun rynket pannen og snudde kartet sidelengs, rynket pannen igjen og sa: «Jeg mener, åtte og en halv.» Idet ordene forlot leppene hennes, kjente jeg hvordan jeg sank litt sammen, og så de andre gjøre det også.

Åtte og en halv kilometer: en reise som ville ha tatt en time i den gyngende fergen som hadde brakt meg til Cairnholm for flere uker siden. En avstand som raskt lot seg tilbakelegge med en motorbåt, uansett størrelse. En og en halv kilometer mindre enn det mine utrente onkler løp i veldedighetsløpene annenhver helg, og bare noen få mer enn det moren min skrøt av at hun klarte på romaskinen i det fancy treningssenteret hun gikk på. Men fergen mellom øya og fastlandet ville ikke begynne å gå før om tretti år, og romaskiner var ikke lastet med passasjerer og bagasje, og trengte ikke stadige kursendringer for å fortsette i riktig retning. Enda verre var det at den rennen vi måtte krysse, var en forrædersk, ukjent skipssluker: åtte og en halv kilometer med lunefullt, omskiftelig hav, med bunnen full av algegrønne vrak og sjømannsskjeletter, og et eller annet sted der nede i det mørke dypet,lurte fiendene våre.

De av oss som bekymret seg for sånt, antok at vettene var i nærheten, at de ventet på oss et sted under oss i den tyske ubåten. Hvis de ikke allerede visste at vi hadde flyktet fra øya, så ville de snart oppdage det. De hadde ikke tatt seg bryet med å kidnappe Miss Peregrine bare for å gi opp etter

ett mislykket forsøk. Krigsskipene som sneglet seg frem som tusenbein i det fjerne, og de britiske flyene som patruljerte over oss, gjorde det for farlig for ubåten å komme opp til overflaten i daglys, men så snart det mørknet, ville vi være et enkelt bytte. De ville komme, ta Miss Peregrine og senke båtene. Så vi rodde i vei i håp om å nå fastlandet før kveldsmørket innhentet oss.

* * *

Vi rodde til armene verket og vi fikk krampe i skuldrene. Vi rodde til morgenbrisen la seg og sola hamret ned som gjennom et forstørrelsesglass og svetten la seg i dammer rundt kragen, og det gikk opp for meg at ingen hadde tenkt på å ta med drikkevann, og at det var 1940, og at skygge var det nærmeste vi kom solkrem med solfaktor 20. Vi rodde til huden ble flådd av håndflatene, helt til vi var sikre på at vi ikke kunne ta ett åretak til, men så gjorde vi det likevel. Og et til, og enda et.

«Svetten renner av deg,» sa Emma. «Gi meg årene før du smelter bort.»

Stemmen hennes vekket meg fra en døs. Jeg nikket takknemlig og lot henne ta plassen ved årene, men etter tjue minutter ba jeg om å få den tilbake. Jeg likte ikke tankene som krøp inn i hodet mitt når kroppen var i ro: bilder av hvordan faren min våknet og oppdaget at jeg ikke var i rommet på Cairnholm, men var blitt erstattet av Emmas forbløffende brev, og den påfølgende panikken. Glimt av de grusomme tingene jeg hadde vært vitne til i det siste: et

monster som dro meg inn i kjeften, min tidligere psykiater som falt i døden, en mann begravd i en kiste full av is, rykket ut av døden for å hvese inn i øret mitt en kort stund med sin halve hals. Så jeg rodde til tross for utmattelsen og en rygg som føltes som om den aldri ville kunne rette seg ut igjen, og hender som var såre og blodige, og prøvde å tenke på absolutt ingenting, mens årene på samme tid var en livstidsdom og en livline.

Den tilsynelatende utrettelige Bronwyn rodde en av båtene helt på egen hånd. Olive satt overfor henne, men var ikke til noen hjelp; den vesle jenta kunne ikke dra årene uten å skyve seg selv opp i luften, hvor et vindkast kunne ha fått henne til å fly av sted som en drage. Så Olive ropte oppmuntrende mens Bronwyn jobbet for to – eller tre eller fire, hvis man regnet med koffertene og kassene som tynget ned båten, stappfulle av klær og mat og kart og bøker, og pluss en haug med mindre praktiske ting, som flere skvulpende glass med syltede krypdyrhjerter i Enochs duffelbag, eller det bortsprengte dørhåndtaket fra Miss Peregrines hus, et minne Hugh hadde funnet i gresset på vei til båtene og bestemt seg for at han ikke kunne leve foruten, eller den store puten Horace hadde reddet fra husets brennende skall – det var lykkeputen hans, sa han, og det eneste som holdt de lammende mareritten i sjakk.

Andre gjenstander var så dyrebare at barna tviholdt på dem til og med mens de rodde. Fiona hadde en krukke med hagejord full av mark klemt mellom beina. Millard hadde tegnet striper i ansiktet med en håndfull pulverisert murstein etter bomben, en merkelig gest som kunne se ut som et slags sorgritual. Men selv om tingene de holdt fast

ved, kunne virke underlige, forsto jeg dem: Det var alt de hadde igjen av hjemmet sitt. Selv om de visste at det var tapt for alltid, visste de ikke dermed sagt hvordan de skulle gi slipp på det.

Etter at vi hadde rodd som galeislaver i tre timer, hadde øya krympet til størrelsen av en håndflate. Den så ikke lenger ut som den truende festningen med klippemurer jeg hadde sett for første gang for noen uker siden. Nå virket den skjør og gebrekkelig, en steinsplint som sto i fare for å bli skylt bort av bølgene.

«Se!» ropte Enoch og reiste seg i båten ved siden av oss. «Den forsvinner!» En spøkelsesaktig tåke omsluttet øya og visket den ut av syne, og vi sluttet å ro for å se den svinne bort.

«Si ha det til øya vår,» sa Emma. Hun reiste seg og tok av seg den store hatten. «Kanskje vi aldri vil få se den igjen.»

«Ha det, øya,» sa Hugh. «Du var så snill mot oss.»

Horace la fra seg åren og vinket. «Ha det, huset. Jeg vil savne alle rommene og hagen, men mest av alt vil jeg savne senga mi.»

«Ha det, tidssløyfe,» snufset Olive. «Takk for at du holdt oss i live alle disse årene.»

«Det var gode år,» sa Bronwyn. «De beste jeg noensinne har hatt.»

Selv jeg tok et taust farvel med stedet som hadde forandret meg for alltid – og stedet som for alltid skulle bevare minnet av farfaren min og mysteriet han hadde båret på, mer enn noen kirkegård. De var uløselig knyttet sammen, han og øya, og nå som begge var borte, lurte jeg på om jeg noen gang helt ville forstå hva som hadde skjedd med meg: Hva jeg hadde

blitt, og hva jeg var i ferd med å bli. Jeg hadde dratt til denne øya for å løse min farfars mysterium, og underveis hadde jeg oppdaget mitt eget. Å se Cairnholm forsvinne føltes som å se den eneste gjenværende nøkkelen til mysteriet synke i de mørke bølgene.

Og så var øya rett og slett borte, slukt av et berg av tåke.

Som om den aldri hadde eksistert.

* * *

Det varte ikke lenge før tåken innhentet oss. Litt etter litt ble vi blindet, fastlandet svant bort, og sola bleknet til en lys, hvit blomst mens vi snurret rundt i tidevannet til vi hadde mistet all retningssans. Til slutt stanset vi og la årene ned og ventet i den melankolske stillheten i håp om at den ville letne. Det var ingen vits i å fortsette før den gjorde det.

«Jeg liker ikke dette,» sa Bronwyn. «Hvis vi venter for lenge, vil det bli kveld, og vi vil få verre ting å stri med enn dårlig vær.»

Da var det som om været hadde hørt hva Bronwyn sa, og bestemt seg for å sette oss på plass, for plutselig ble det *virkelig* ille. Det blåste opp en sterk vind, og i løpet av noen øyeblikk var verden rundt oss forvandlet. Havet ble pisket opp til hvite bølger som slo mot skroget og brøt over kanten, slik at kaldt vann plasket rundt beina på oss. Deretter kom regnet, hardt som små pistolkuler mot huden. Det varte ikke lenge før vi ble kastet rundt som gummileker i et badekar.

«Vend opp mot bølgene!» ropte Bronwyn og skar i vannet med årene. «Treffer de oss fra siden, kommer vi til å kantre!»

Men de fleste av oss var for utslitt til å ro i smul sjø, for ikke å snakke om et opprørt hav, så i stedet grep vi fatt i relingen og klamret oss fast for bare livet.

En mur av vann kom veltende rett mot oss. Vi klatret opp den enorme bølgen slik at båtene nærmest hang loddrett under uss. Emma klamret seg til meg, og jeg klamret meg til åregaffelen. Bak oss holdt Hugh seg fast til toften med armene. Vi nådde toppen av bølgen som i en berg-og-dal-bane, mens magen sank ned i beina, og da vi styrtet ned på andre siden, fløy alt som ikke var trygt festet – Emmas kart, Hughs bag og den røde kofferten med hjul som jeg hadde slept med meg helt fra Florida – over hodet på oss og ut i vannet.

Vi hadde ikke tid til å tenke på det vi hadde mistet, for til å begynne med så vi ikke de andre båtene engang. Da vi var på rett kjøl igjen, myste vi inn i malstrømmen og skrek navnene på vennene våre. Etter et grusomt øyeblikk med stillhet hørte vi stemmer som ropte tilbake, og Enochs båt dukket opp av tåken. Alle de fire passasjerene var om bord og veivet med armene til oss.

«Alt bra med dere?» ropte jeg.

«Der borte!» ropte de tilbake. «Se der borte!»

Da forsto jeg at de ikke bare vinket til oss for å hilse, men prøvde å rette oppmerksomheten vår mot noe i vannet tretti meter unna – skroget på en kantret båt.

«Det er båten til Bronwyn og Olive!» sa Emma.

Den lå opp ned med den rustne kjølen mot himmelen. Ingen av jentene var å se.

«Vi må komme oss nærmere!» ropte Hugh. Vi glemte

hvor slitne vi var og grep årene og padlet mot den, mens vi ropte navnene deres ut i vinden.

Vi rodde gjennom en tidevannsbølge av klær spydd ut av de istykkerslåtte koffertene, og hver eneste kjole lignet en druknet jente. Hjertet hamret i brystet mitt, og selv om jeg var gjennomvåt og frøs, enset jeg knapt kulden. Vi møtte Enochs båt ved det omvendte skroget på Bronwyns båt og speidet ned i vannet sammen.

«Hvor er de?» jamret Horace. «Åh, hvis vi har mistet dem …»

«Under båten!» sa Emma og pekte på skroget. «Kanskje de er fanget under den!»

Jeg tok en av årene ut av åregaffelen og slo den mot det omvendte skroget. «Hvis dere er der inne, svøm ut!» ropte jeg. «Vi skal redde dere!»

I et grusomt øyeblikk var det helt stille, og jeg følte at alt håp om å redde dem begynte å svinne bort. Men så, fra undersiden av den veltede båten, hørte vi et bank – og så slo en knyttneve gjennom skroget så flisene føyk. Vi skvatt overrasket til.

«Det er Bronwyn!» ropte Emma. «De er i live!»

Med noen flere slag klarte Bronwyn å lage et stort hull i skroget. Jeg rakte henne åren min, og hun grep den, og sammen klarte jeg og Hugh og Emma å dra henne gjennom det sydende vannet og opp i vår båt, akkurat idet hennes sank og forsvant under bølgene. Hun var panikkslagen og hysterisk og skrek med luft som hun ikke hadde råd til å bruke. Ropte på Olive, som hadde vært sammen med henne under skroget. Hun var fortsatt ikke å se.

«Olive – vi må redde Olive,» harket Bronwyn straks hun var om bord i båten. Hun skalv av kulde og hostet opp

sjøvann. Hun reiste seg i den krengende båten og pekte ut i stormen. «Der!» ropte hun. «Ser dere?»

Jeg skjermet øynene mot det piskende regnet og stirret ut over havet, men alt jeg kunne se, var bølger og tåke. «Jeg ser ingenting!»

«Hun er der!» sa Bronwyn bestemt. «Tauet!»

Da oppdaget jeg det hun pekte på: ikke en vinkende jente i vannet, men en tykk tråd av tvunnet hamp som stakk opp av det, bare så vidt synlig i kaoset. Et stramt, brunt rep som strakte seg opp av vannet og forsvant i tåken. Olive måtte sitte fast i den andre enden, ute av syne.

Vi padlet bort til tauet, og Bronwyn trakk det ned, og etter en liten stund dukket Olive frem fra tåken over hodet på oss med den ene enden av tauet bundet rundt livet. Skoene hennes hadde falt av da båten kantret, men Bronwyn hadde allerede rukket å binde henne fast til ankertauet, som strakte seg ned til havbunnen. Hadde det ikke vært for det, ville hun utvilsomt ha forsvunnet opp i skyene nå.

Olive slo armene rundt halsen på Bronwyn og pep: «Du reddet meg, du reddet meg!»

De klemte hverandre. Synet ga meg en klump i halsen.

«Vi er ikke utenfor fare ennå,» sa Bronwyn. «Vi må fortsatt nå frem til land før det mørkner, ellers har bekymringene våre bare så vidt begynt.»

* * *

Stormen hadde avtatt litt, og de voldsomste bølgene hadde lagt seg, men å ro enda et åretak, selv i blikkstille vann, var

utenkelig. Vi var ikke halvveis til fastlandet engang, og jeg var allerede håpløst utmattet. Armene kjentes tunge som trestammer. Ikke bare det, men det var heller ikke til å komme utenom at båtens endeløse vugging hadde hatt en uheldig virkning på magen min – og etter den grønnlige fargen på ansiktene rundt meg å dømme, gjaldt det ikke bare meg.

«Vi må hvile en stund,» sa Emma og prøvde å lyde oppmuntrende. «Vi hviler oss og øser båtene til tåken letner …»

«Tåke som dette har sin egen vilje,» sa Enoch. «Den kan ligge i flere dager uten å tynnes ut. Om noen timer er det mørkt, og da har vi ingen sjanse til å komme oss gjennom natten uten at vettene finner oss. Vi vil være fullstendig forsvarsløse.»

«Og vi har ikke noe vann,» sa Hugh.

«Eller mat,» tilføyde Millard.

Olive løftet begge hendene i luften og sa: «Jeg vet hvor det er!»

«Hvor hva er?» spurte Emma.

«Land. Jeg så det da jeg var oppe i tauet.» Olive hadde steget opp over tåken, forklarte hun, og fått et kort glimt av fastlandet.

«Som om det er til noen hjelp,» knurret Enoch. «Vi har snurret rundt i sirkel sikkert ti ganger siden du hang der oppe.»

«Slipp meg opp igjen, da.»

«Vil du virkelig det?» spurte Emma. «Det er farlig. Tenk om vinden tar deg eller tauet ryker?»

Olive var urokkelig. «Slipp meg opp,» gjentok hun.

«Når hun er sånn, er det ingen vits i å protestere,» sa Emma. «Hent tauet, Bronwyn.»

«Du er den modigste lille jenta jeg vet om,» sa Bronwyn og satte i gang. Hun halte opp ankeret av vannet og dro det opp i båten vår, og med det ekstra tauet fikk vi knyttet sammen de to gjenværende båtene våre slik at de ikke kunne drive fra hverandre mer. Så firte vi Olive opp gjennom tåken igjen.

Først oppsto en underlig stillhet mens vi strakte hals og stirret mot tauet som forsvant opp i tåken, og ventet på et tegn fra himmelen.

Så brøt Enoch tausheten. «Nå?» ropte han utålmodig.

«Jeg ser det!» lød svaret. Olives stemme var et knapt hørbart pip gjennom bruset fra bølgene. «Rett frem!»

«Det holder for meg!» sa Bronwyn, og mens vi andre holdt oss til magen og satt sammensunkne på plassene våre, klatret hun over i lederbåten, tok årene og begynte å ro, bare rettledet av Olives spinkle stemme – en usynlig engel i himmelen.

«Til venstre … lenger til venstre … ikke så mye!»

Og på denne måten nærmet vi oss langsomt land, hele tiden fulgt av tåkens lange, grå slyngtråder som forsøkte å dra oss tilbake som fingrene til et gjenferd.

Som om øya heller ikke kunne gi helt slipp på oss.